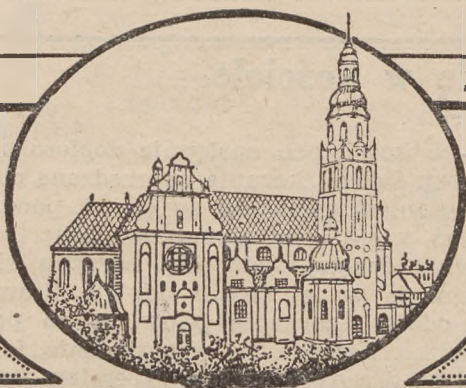

TYGODNIK KOŚCIELNY

PARAFJI

ŚW. TRÓJCY

Wychodzi na każdą niedzielę.
Opłata 10 groszy za egzemplarz
do puszki roznosiciela. —
Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Redakcja i Administracja:
Kancelaria przy Kościele św. Trójcy.
Telefon nr. 1075.
Redakcja:
Ks. prob. Mieczysław Skonieczny
w Bydgoszczy.

Rocznik III

Bydgoszcz, dnia 9 października 1932

Numer 41

W hołdzie Najświętszemu Sercu.

W zeszłą niedzielę, dnia 2-go października, nie tylko nasza parafia Świętej Trójcy, ale nawet cała Bydgoszcz przeżywała chwile nader podniosłe i uroczyste. W dniu tym bowiem odbyła się wspaniała uroczystość poświęcenia pomnika Serca P. Jezusa przy placu Poznańskim. Aktu poświęcenia dokonał Ks. Kanonik Stepczyński w asyście bardzo licznej całego kleru Bydgoszczy i okolicy oraz przy współudziale kilkunastotysięcznej rzeszy wiernych. Nadzwyczaj silne i podniosłe przemówienie uroczystościowe wygłosił O. Norbert, franciszkanin z Poznania. Drugie przemówienie wypowiedział proboszcz parafii naszej, ks. Mieczysław Skonieczny, tłumacząc wiernym, że pomnik Najśw. Serca P. Jezusa stanął na pamiątkę wielkiej misji parafjalnej, odbytej w roku 1930, oraz na podziękowanie Najśw. Sercu P. Jezusa za wyzwolenie naszego miasta z wrażeń przemocy ciemieży.

Następnie chór kościelny „Moniusz-

ko” pod dyрекcją p. Masłowskiego odśpiewał Psalm 100 „Pana niech wielbi wszechświat cały” Mendelsohna-Bartholdy’ego. Wspaniała ta kompozycja jednych z najlepszych kompozytorów motywów religijnych, bardzo dobrze wyćwiczona — uczyniła potężne wrażenie. Następnie wszyscy obecni odśpiewali wspólnym chórem śliczną pieśń do Serca Przenajświętszego: „Serce Twe Jezu”, a na zakończenie „Boże coś Polskę”.

Pomnik reprezentuje się nadzwyczaj dodatnio. Wyrzeźbiony został przez znanych artystów bydgoskich: Trieblera i Gajewskiego, którzy związali się ze swego zadania nader chlubnie. Statua Najśw. Serca P. Jezusa wykuta jest z piaskowca sztylowieckiego, kolumna zaś oraz cokół wykonane są ze sztucznego piaskowca, bladnoróżowego koloru. Cena kosztów pomnika wynosi 8.500 zł. Fotografje pomnika nader ślicznie wykonane zamawiać można w biurze parafjalnem.

Ostatnie rozgrzeszenie...

Podczas wojny z bolszewikami, szpitale miast polskich, wolnych jeszcze od tych strasznych i krwiożerczych gości, do tego stopnia były przepełnione rannymi z pola walki, że w końcu zachodziła obawa nienależytego ich pielęgnowania. W wielu miejscowościach zamieniono na ten cel poczekalnie na stacjach, na których opatrywano zwłaszcza ciężiej rannych z obawy niedowiezienia do szpitala.

Na jednej z tych stacyj wywiązała się nader wzruszająca rozmowa pomiędzy rannym żołnierzem a pielęgniarką:

- Cierpisz bardzo mój przyjacielu?
- O tak pani, okropnie!
- Pozwól opatrzeć ranę.
- Owszem... tylko ostrożnie, bo bardzo boli.

— O! masz medalik?... cierpliwości! Ofiaruj twe cierpienie Bogu za swoje grzechy i za Ojczyznę.

— Dobremu Bogu, tak! niegdyś przystępowałem do Komunii św. w niedziele i święta, lecz od lat trzech zupełnie... zapomniałem o Panu Bogu.

Głos jego stawał się coraz słabszy i siły go zupełnie opadły wskutek upływu krwi i wstrząśnień podróży. Podczas gdy zmieniałam opaski, ciągnął dalej przyciszonym głosem wszczętą rozmowę, jakby mi powierzał tajemnicę... życia.

— O! dziś... chciałbym się spowiadać.

Nato podniósłszy się spytałam pomocnika szpitalnego:

- Czy jest tu jaki ksiądz?
- Niestety — odpowiedział tenże

— przyjdzie dopiero później.

Chcąc nie chcąc musiałam opuścić tego, aby nieść pomoc i otuchę innym biedakom. Ale Pan Bóg miał go w swej opiece i czuwał nad nim. O kilka łóżek dalej jakiś zmasakrowany żołnierz uniósł z trudem swą głowę, wołając na mnie:

— Pani jestem kapłanem, mogę mu udzielić rozgrzeszenia — zaprowadź mnie do niego.

Wahałam się, ponieważ stan jego budził litość. Każdy, nawet najmniejszy ruch mógłby spowodować nie do opisanego cierpienia

Aż tu nagle, jego głos, słaby wprawdzie, staje się coraz bardziej stanowczym. Chciałabym móc wyrazić ten okrzyk świętego oburzenia!

— Pani, która zdajesz się mieć wiarę, nie znasz ceny jednej choćby duszy? Co dla mnie znaczy o kwadrans dłuższe życie w porównaniu ze zbawieniem mego biednego kolegi?

Domawiając tych słów, podniósł się na łożu, czyniąc straszny wysiłek sił fizycznych i woli, by iść do tego, którego tak gorąco i z tak heroicznym poświęceniem własnego życia — pragnął zbawić. Nie mogłam już więcej się wahać w spełnieniu jego życzenia. Złożyliśmy bohatera na nosze, przenosząc go do łoża umierającego kolegi. W czasie przenoszenia cierpiał w straszliwy sposób, pot oblewał jego blade oblicze, a zębami przygryzał wargi, by nie wydać okrzyku bóleści.

Krótko trwała spowiedź rannego, a siły kapłana zmniejszały się raptownie. W chwili rozgrzeszenia uczynił ręką znak, bym się zbliżyła. Gdy spełniłam jego życzenie:

— Pomóż mi — rzekł — nakreślić znaku odpuszczenia grzechów, bo już nie jestem w stanie.

Domawiając słów rozgrzeszenia, jego prawica wyslizgnęła się bezwładnie z mej ręki, a kapłan-bohater — skonał na swem stanowisku. Skonał jak prawdziwy żołnierz Chrystusa.

(Dokończenie na stronie 2-giej).

Major, który był obecny przy tej scenie, mimowolnie upadł na kolana, mówiąc jak Juljan Odstępca: „Galilee, vicisti — Zwyciężyłeś Galilejczyku“.

W ten sposób umierający kapłan przywrócił życie duszy zatwardziałemu oficerowi i konającemu koledze. **X.**

O zachowaniu się w kościele.

(Dokończenie).

O tem, co się dzieje przy przystępowaniu do Stołu Pańskiego, przykro pisać. Czyż nawet w niedzielę tak się trzeba śpieszyć, że koniecznym jest godzenie łokciami na prawo i lewo, dające pozór wzgardy bliźniego i wyniosłej dumy, która siebie stawia na pierwszym miejscu bez względu na otoczenie? Nawet i pośpiechem nie można usprawiedliwić podobnego postępowania, gdyż przy wzorowym porządku i spokoju wszyscy prędzej osiągnęliby swój cel. Czyż w takich okolicznościach zamaryć wogóle można o spokoju i odpowiednim nastroju do modlitwy? Co to za zły przykład dla młodzieży i dzieci, które w dzisiejszych czasach i tak już nie umieją zachować się należycie w kościele, a uwagi starszych przyjmują hardo i opryskliwie. Może większe jeszcze zgorzenie daje się tak niegodnym zachowaniem ludziom obojętnym albo mało gorliwym, na których dobry przykład i skupienie zachowane w przystępowaniu do Komunii świętej wywarłoby wpływ dodatni i pociągnęło do gorętszej miłości względem eucharystycznego Pana Jezusa.

O gorączkowym pośpiechu ogarniającym większość ludzi z chwilą ostatniej ewangelji wspominać nie potrzeba, tak jest powszechnie znany. Wolno wszakże wyrazić zdziwienie, że śpieszącym się starczy potem czasu na wystawanie przed kościołem i długie pogadanki po ulicach. W niektó-

rych kościołach następuje dopiero po Mszy świętej kazanie poprzedzone odczytaniem ewangelji świętej, a ponieważ wiele osób opuszcza zaraz po Mszy świętej świątynię, zaczyna się właśnie w tej chwili odpływ tłumu i odgłos szargania obuwiem po posadzce. Nasuwa się wspomnienie, jak to za dawnych czasów rycerstwo polskie wyciągało do połowy szable z pochew podczas ewangelji, by zaznaczyć gotowość obrony wiary świętej przed wrogiem. A dzisiaj? Jakiż obraz przedstawia wnętrza kościoła podczas gdy z ambony rozlega się słowo Boże? Spieszna ucieczka z kościoła, jak gdyby wiernych ogarnęła panika, a w plecach groziły płomienie ognia — potrącanie tych, którzyby pragnęli słuchać spokojnie i zrozumieć — a nad tem wszystkim góruje hałas, zagłuszający słowa kapłana. Trudno, ale w takiej chwili trzeba każdemu zająć inną postawę w kościele, pełną uszanowania i licującą z obecnością Boga w Najświętszym Sakramencie. A o ile ma się zamiar opuścić kościół, zwalniając się dla ważnych przyczyn z wysłuchania słowa Bożego, uczynić to należy przed lub po ewangelji.

Niech te kilka uwag przyczyni się do tego, by chwała boża w naszych kościołach nie doznawała uszczerbku, aby ludność polska umiała zachować w kościele nastrój i godność jak na wierny zawsze Kościołowi i kulturalny naród przystało.

Ostatnie wiadomości ze świata katolickiego.

(Dokończenie).

Niezonaci i małżeństwa bezdzietne w Holandji płacić będą osobny podatek. Katolicki Zw. Rodzin, uchwalił na dorocznym swem zebraniu, iż dołoży wszelkich starań i wpływów dla przeprowadzenia w Holandji nowego prawa, mocą którego zostaną opodatkowani wszyscy niezonaci oraz bezdzietni. Powyższy podatek byłby ulżeniem tym rodzinom, które posiadają ponad czworo dzieci.

Chorzy ofiarowują swoje modlitwy za Ojca św. We Włoszech przeszło 200.000 chorych z najróżniejszych szpitali wybrało jeden dzień, podczas którego modlić się będą specjalnie za Ojca św. Jednocześnie we Francji przeszło 30.000 chorych ofiarowało swoje modlitwy z tego samego dnia na intencję Papieża.

Kanada liczy według świeżo ogłoszonych danych 10,376,786 osób, z czego 4.098.548 katolików. Następnie co do ilości są członkowie kościoła zje-

dnoczonego (2.016.897), anglikanie — (1.635,321), prezbiterianie (870.482), luteranie (294.042) i żydzi (155.606). Najwięcej katolików mieszka w prowincji Quebecu (2.458.203).

Testament Kardynała Van Rossum, zmarłego niedawno, otwarto w Watykanie. Testament ten zawiera jedno tylko zdanie: „Oświadczam, że pozostawiam wszystko Świętej Kongregacji Propagandy Wiary“. Ponadto na oddzielnym arkuszu zmarły Kardynał zarządza podział drobnych pamiątek, przedmiotów otrzymanych w darze, przeznaczając je dla kościoła św. Krzyża jerozolimskiego w Rzymie, oraz ustala bardzo skromne legaty dla rodziny.

Czy już złożyłeś ofiarę na pomnik Najśw. Serca Jezusowego, którego poświęcenie odbędzie się 2 października?

Podziękowanie.

Z okazji uroczystości poświęcenia pomnika Najśw. Serca P. Jezusa przy Placu Poznańskim składam najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim, którzy umożliwili ofiarami swojemu wystawieniu tego pomnika oraz tym wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia tej wielkiej niedzielnej manifestacji, jakiej Bydgoszcz już dawno nie pamięta.

W szczególności serdecznie dziękuję: Ks. Dziekanowi i Kanonikowi Stepczyńskiemu za poświęcenie pomnika, O. Norbertowi, franciszkaninowi z Poznania za przepiękne przemówienie; Magistratowi za udzielenie miejsca pod pomnik; artystom-rzeźbiarzom p. Trieblerowi i p. Gajewskiemu za wykonanie tego wspaniałego pomnika, utrzymanego w stylu nowoczesnym a przytem noszącego na sobie wszystkie znamiona sztuki religijnej; członkom jury: Ks. prof. Zielińskiemu, pp. artystom-malarzom Rupniewskiemu i Drapiewskiemu i p. inż. Grodzkiemu za artystyczne i fachowe rady; p. Sokołowskiemu za bezinteresowną i precyzyjnie wykonaną instalację megafonów a p. Ciupkowi, właścicielowi kawiarni „Bristol“ za bezinteresowne i szlachetne wypożyczenie wzmacniacza i megafonu. Megafony świetnie rozgłaszały przemówienia i umożliwiły kilkunastutysięcznej rzeszy wiernych wysłuchanie w skupieniu przemówień i pobożny udział w modlitwie; Dyrekcji Elektrowni Miejskiej za bezpłatne wypożyczenie przeszło 1.000 metrów kablu do instalacji megafonów; chórowi kościelnemu „Moniuszko“ za piękny śpiew chórowy; Dyrekcji Ogrodów Miejskich za nader gustowne dekoracje przy pomniku, prasie za życzliwe poparcie, a członkom Dozoru kościelnego za chętną współpracę.

Wszystkim • Czcigodnym Konfratrom i Siostram Zakonnym, bractwom i towarzystwom oraz wielotysięcznej rzeszy wiernych z wszystkich parafii bydgoskich za udział w uroczystości.

Serdeczne „Bóg zapłać!“

(—) **Ks. M. Skonieczny,**
prob. par. Św. Trójcy.

Napoleon i twórca nowej religji.

Gdy Napoleon I został już cesarzem Francji, pewnego razu zgłosił się do niego jakiś obywatel. Niełatwo przyszło mu uzyskać posłuchanie, lecz narreszczie stanął przed cesarzem. Ten zmierzył go ostrym wzrokiem od stóp do głowy i krótko zapytał: — Kto waszeć jesteś?

— Stworzyłem nową religję, Najjaśniejszy Panie!

— Ależ ja się pytam, kto waszeć jesteś — krzyknął zniecierpliwiony

zwycięzca z pod Wagram i Austerlitz.

— Goudarot, rękawicznik, do usług Waszej Cesarskiej Mości — odparł zmieszany wynalazca nowej religii.

— I cóż waszeć życzysz sobie, panie rękawiczniku?

— Stworzyłem nową religję, o wiele lepszą od chrześcijańskiej i śmiem prosić Waszą Cesarską Mość o poparcie w jej rozpowszechnieniu.

— Tak? A jakież są główne zasady tej religii?

— Oto one, Najjaśniejszy Panie — zawołał skwapliwie rękawicznik i wręczył cesarzowi dużą plikę papieru.

Napoleon powiódł oczyma po papierze i po chwili rzekł z powagą: — Bardzo chętnie poprę dzieło waszeć, ale brak mu jeszcze kilku ważnych warunków.

— Jakich, Najjaśniejszy Panie? Ja

zgóry zgadzam się na wszystkie! — zawołał uradowany rękawicznik.

— Nasamprzód musisz waszeć zrobić parę cudów — wycedził cesarz przez zęby.

Rękawicznik spuścił nos na kwintę. Tymczasem Napoleon ciągnął dalej:

— Następnie powinienes dać się ukrzyżować i wkońcu zmartwychwstać! — dokończył cesarz, a nie chcąc parsknąć śmiechem w twarz postulantą, wybiegł do drugiego pokoju i śmiał się na całe gardło.

Zbity z tropu rękawicznik osłupiał stał chwilę z otwartą gębą, wreszcie zaklął szpetnie i zacisnąwszy kapelusze na uszy, wybiegł jak niepyszny z pałacu.

Odtąd przestał marzyć o nowej religii. (Kal. Kr. Ap.).

STOWARZYSZENIE PAŃ MIŁOSIĘDZIA

Św. Wincentego a Paulo
urządza

WIELKI KIERMASZ JESIENNY

w niedzielę, dnia 9-go bm. w sali Patzera, na który wszystkich Parafjan serdecznie się zaprasza. Panie przygotowały całe mnóstwo urozmaiceń i losów wartościowych, czysto praktycznych. Kto chce się dobrze zabawić i skorzystać z bogato zaopatrzonego bufetu, ten niech przyjdzie o godz. 3-ciej po poł. na Kiermasz. Wstęp dobrowolny.

STOW. MŁODZ. POLSKIEJ „GWIAZDA“

urządza w niedzielę, dnia 9 października br. w Domu Katolickim przy ul. Miedza 4 przedstawienie amatorskie p. t. „Żelazna Maska“ dramat w 4 aktach.

Początek o godz. 7 wieczorem, dla dzieci o godz. 4 po południu.

O liczny udział prosi Zarząd.

KOSZTY POMNIKA.

Koszty pomnika wynoszą 8.500 zł. Braknie nam jeszcze pewna kwota. Prosimy zatem w dalszym ciągu o chętnie ofiary na pomnik S. J., abyśmy jeszcze i tę resztującą kwotę mogli zapłacić.

W CZYŻKÓWKU.

9. 10. Niedziela.

Godz. 8. Msza św. cicha.

Godz. 10. Suma z kazaniem.

Godz. 13,30. Chrzty i wywody.

Godz. 14. Nieszpory z różańcem i wystawieniem Najśw. Sakramentu.

W dni powszednie Msza św. o godz. 7,00. **Nabożeństwo różańcowe odprawia się codziennie o godz. 19, w niedzielę po nieszporach.**

ZEBRANIA.

9. 10. Niedziela.

Tow. Robotników. Zebr. zarządu po sumie.

Zyw. Róż. Matek. Zebr. po nieszporach.

Tow. Kobiet Katolickich. Zebr. plen. po nieszporach.

10. 10. Poniedziałek.

Stow. Pań Miłosierdzia. Zebr. plen. o g. 18.

13. 10. Czwartek.

S. M. P. „Orzeł“. Zebr. plen. po nabożeństwie różańcowem.

PORZĄDEK WIZYTACJI PARAFJALNEJ od poniedziałku 10 października do piątku 14 października.

Poniedziałek, 10. 10:

ul. Śląska nr. 25—28.

ul. Łokietka nr. 26—28.

Wtorek, 11. 10:

ul. Śląska nr. 29—31.

ul. Łokietka nr. 29—31.

ul. Długosza nr. 1—4.

Środa, 12. 10:

ul. Śląska nr. 32—34.

ul. Łokietka nr. 32—35.

ul. Długosza nr. 5—8.

Czwartek, 13. 10:

ul. Śląska nr. 36—40.

ul. Łokietka nr. 36—40.

Piątek, 14. 10:

ul. Śląska nr. 41—44.

ul. Łokietka nr. 41—47.

ul. Długosza nr. 9—11.

OSTRZEŻENIE.

Jakiś nieznany kwestarz w habitie bractwa z Lublina kręci się po parafii naszej i zbiera kwestę na nieznane cele. Jest to oszust najprawdopodobniej, więc ostrzega się przed nim parafjan, ponieważ niema pozwolenia Ks. Proboszcza.

SPROSTOWANIE.

Na zebraniu Straży Honorowej w dniu 23 września w Domu Katolickim na Wilczaku wypowiedziała wierszyk pożegnany Elżunia Jankówna, a nie córeczka p. Zboińskiej, jak mylnie podano.

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW.

9. 10. XXI. Niedziela po Ziel. Świątkach. Ewangelja św. u św. Mateusza 18, 23—35.

Godz. 7. Cicha Msza św. z kazaniem.

Godz. 8. Cicha Msza św.

Godz. 9. Msza św. z kazaniem dla dzieci.

Godz. 10. Suma z kazaniem.

Godz. 12. Cicha Msza św. z kazaniem.

Godz. 14. Chrzty i wywody.

Godz. 15. Nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i różańcem.

W dni powszednie Msze św. o godz. 6,16, 7,00, 7,45 i 8,30.

Okazja do spowiedzi św. od godz. 6,30.

Wywody i chrzty codziennie o godzinie 8 rano. (Zgłosić w zakrystji).

11. 10. Wtorek. Nowe święto kościelne. Macierzyństwo Najśw. Marji Panny.

Godz. 7,00. Wotywa do św. Antoniego.

13. 10. Czwartek.

Godz. 8,30. Msza św. z wystawieniem i procesją.

Okazja do spowiedzi św. rano i po południu od godz. 17—19.

15. 10. Sobota.

Godz. 8,30. Wotywa z litanją do Matki Boskiej.

Godz. 19. Nabożeństwo różańcowe.

16. 10. XXII. Niedziela po Ziel. Świątkach.

Ewangelja św. u św. Mateusza 22, 15—21.

Porządek nabożeństw jak w niedzielę.

Kalendarzyk bractw i towarzystw.

8. 10. Sobota.

Zyw. Róż. Ojców. Spowiedź ojców różańcowych o godz. 17, nazajutrz wspólna Komunja św.

9. 10. Niedziela.

Zyw. Róż. Ojców. Na sumie asystuje r. 2, zebranie po nieszporach.

S. M. P. „Promyk“. Zebr. plenarne oddz. starsz. o godz. 16 w salce parafjalnej.

Tow. Abstynentów. Zebr. plen. o godz. 16,30 w Ognisku Parafjalnem.

Stow. Służby Żeńskiej św. Zyty. Zebr. o godz. 17 w szkole Sienkiewicza, ul. Sowińskiego 17.

10. 10. Poniedziałek.

Stow. Pań Prac. w Handlu i Konfekcji. Zebr. plen. po nabożeństwie różańcowem w Ognisku Parafjalnem.

12. 10. Środa.

S. M. P. „Promyk“. Zebr. zarządów i zastępowych obu oddziałów po nabożeństwie różańcowem.

13. 10. Czwartek.

S. M. P. „Gwiazda“. Zebr. oddz. młod. po nab. różańcowem.

14. 10. Piątek.

Okręg Młodych Polek. Zebr. okręgowe po nab. róż. u Fary.

15. 10. Sobota.

Zyw. Róż. Panien. Spowiedź wszystkich panien różańcowych od godz. 17, nazajutrz o godz. 8 wspólna Komunja św. pod sztandarem.

16. 10. Niedziela.

Zyw. Róż. Ojców. Na sumie asystuje r. 3.

Zyw. Róż. Panien. Zebr. po nieszporach.

OFIARY.

Na pomnik Najśw. Serca P. Jezusa złożyli: p. Franciszek Trafas 10,— zł; p. Leokadja Brucka 5,— zł; N. N. 2,— zł; N. N. 0,50 zł; p. Kruszyńska 1,— zł; N. N. 5,— zł; N. N. 10,— zł; p. Pelagja Brycka 1,— zł; N. N. 2,— zł; N. N. 2,— zł; p. Natalja Morozowiczowa 3,— zł; Kolegiu mNauczycielskie Szkoły Przemysłowo-Doksztalczącej ul. Chwytowo 40,— zł; p. Teofilowiee Sokołowscy, ul. Lubelska 5 5,— zł; . N. 50,— zł; p. Gorczyński 5,— zł; p. Mikołajczyk 5,— zł; p. Weronika Dobersteinowa z podziękowaniem za odebrane łaski 5,— zł; p. Wiśniewski 3,— zł; p. Teresa Kijek 5,— zł; N. N. 2,— zł; p. Adaszkiewicz 3,— zł; N. N. 1,— zł.

Na oparkanie cmentarza: p. Mikołajczyk 5,— zł; p. Anna Dobersteinówna 5,— zł.

Na kwiaty do ołtarza św. Teresy: p. Fibikowska 3,— zł.

Ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać!“

Sakr. chrztu św. otrzymali:

Jelińska Krystyna, Grunwaldzka 74.

Wichrowski Leszek, Grunwaldzka 89.

Hanczewska Walerja, Koronowska 37.

Rychliński Benon, Grunwaldzka 140.

Radtke Reimund, Grunwaldzka 194.
Drzewiecki Henryk, Koronowska 3.
Brudnicki Henryk, Grunwaldzka 209.
Wardalska Zofja, Grunwaldzka 215.
Donarski Tadeusz, Grunwaldzka 98.
Wieczorek Franciszek,
Wekwart Urszula, Jasna 21.
Holka Danuta, Poznańska 23.
Ławicka Teodozja, Osada 11.
Czarnowski Hieronim, Łokietka 28.
Pomplum Jerzy, Grunwaldzka 91.
Kowalska Halina, Łokietka 60.

Ktoby znał rodzinę, w której przez niedbalstwo lub złą wolę znajduje się dziecko nieochrzczone, winien natychmiast donieść o tem do biura parafjalnego.

Umarli.

Drabiński Bogdan, Grunwaldzka 101.
Dulata Czesław, Nakielska 175.
Dudek Walerjan, Grunwaldzka 2.
Łasa Stanisław, Śląska 46.
Zieliński Sylwester, Białobłota.
Prywiński Roman, Chełmińska 22.
Ebner Marjanna, Dom Starców.
Donarski Tadeusz, Grunwaldzka 98.
Bosiacki Maksymilian, Flisacka 27.
Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie!

Ofiary na wikariat złożyli:

1) Zeidler Piotr 2,— zł.; 2) Wawrzyniak Józef 2,— zł.; 3) Zaniecki Józef 2,— zł.; 4) Czmochoowski Jan 3,— zł.; 5) Laskowski Jan 4,— zł.; 6) Kuźmiński Stan. 3,— zł.; 7) Pawłowski Józef 4,— zł.; 8) Kaczmarek Józef 3,— zł.; 9) Graczkowski Franc. 2,— zł.; 10) Nawrot Franc. 2,— zł.; 11) Grabowski Józef 2,— zł.; 12) Petrykowski Wiktor 20,— zł.; 13) Sikorski Edward 2,— zł.; 14) Czaczyk Roman 3,— zł.; 15) Heresztan Antoni 1,— zł.; 16) Kubacki Andrzej 1,— zł.; 17) Klotecki Leon 5,— zł.; 18) Schöeppe Katarzyna 2,— zł.; 19) Feliksiak Aleks. 1,— zł.; 20) Częstochowski Stan. 50 gr.; 21) Górski Marcin 1,— zł.; 22) Cypri Bronisław 2,— zł.; 23) Biecki Leon 2,— zł.; 24) Kucharski Stan. 1,— zł.; 25) Częstochowski Paweł 1,— zł.; 26) Kleinowski Jan 2,— zł.; 27) Piotrowski Józef 1,— zł.; 28) Zaborowski Antoni 1,— zł.; 29) Koniszewski Aleks. 5,— zł.; 30) Marchlewski Paweł 2,— zł.; 31) Łyskawa Feliks 5,— zł.; 32) Grossmann Hier. 1,50 zł.; 33) Jagielski Józef 50 gr.; 34) Nadolny Franc. 2,— zł.; 35) Jenczek Stan. 2,— zł.; 36) Grubich Jan 1,— zł.; 37) Litew-

ka Ant. 1,— zł.; 38) Zieliński Jan 1,— zł.; 39) Drzewiecki Stan. 1,— zł.; 40) Kanabaj Kaz. 1,— zł.; 41) Daron Bron. 2,— zł.; 42) Szulc Albin 2,— zł.; 43) Rossa Miecz. 5,— zł.; 44) Skierkowski St. 5,— zł.; 45) Nowicki Mich. 2,— zł.; 46) Pfeidt Rom. 1,— zł.; 47) N. N. 5,— zł.; 48) Vieg Józef 3,— zł.; 45) Gortówna Cec. 1,50 zł.; 50) Kostujak Kaz. 1,— zł.; 51) Jagła Jan 3,— zł.; 52) Bąk Józef 5,— zł.; 53) Kontny Józef 3,— zł.; 54) Ryjnerowa Stan. 3,— zł.; 55) Swakowski Piotr 1,— zł.; 56) Wawrzyniak Andrzej 5,— zł.

97) Bilecka Marta 5,— zł.; 98) Pawłowski Leon 1,— zł.; 99) Głowacki Stanisław 2,— zł.; 100) Budzbon Tadeusz 5,— zł.; 101) N. N. 2,— zł.; 102) Czyżewski Jan 2,— zł.; 103) Willart Wanda 2,— zł.; 104) Mencil Antoni 3,— zł.; 105) Buczkowski Feliks 10,— zł.; 106) Gielbich Julian 1,— zł.; 107) Niziołkiewicz Marjan 3,— zł.; 108) Swakowski Mieczysław 3,— zł.; 109) Czekierski Czesław 2,50 zł.; 110) Partyka Jan 2,50 zł.; 111) Budzbon Hildegarda 5,— zł.; 112) Markowski Grzegorz 2,— zł.; 113) Leliński Franciszek 0,50 zł.; 114) Smoliński St. 1,— zł.; 115) Kupiec Wojciech 1,— zł.; 116) Lange Antoni 5,— zł.; 117) Borkowska Pelagja 2,— zł.; 118) Barczyński Andrzej 0,50 zł.; 119) Kulczyk Franciszek 2,— zł.; 120) Otręba Bazylija 1,— zł.; 121) Sierocki Stanisław 3,— zł.; 122) Popek Józef 2,— zł.; 123) Hoffmann 5,— zł.; 124) Skoczek Antoni 5,— zł.; 125) Gutowski Józef 1,50z l.; 126) Osiński Tomasz 1,— zł.; 127) Majewski Wincenty 2,50 zł.; 128) Langner Korneli 2,— zł.; 129) Szczypiński Franciszek 1,— zł.; 130) Matejka Tadeusz 1,— zł.; 131) Więzowski Julian 5,— zł.; 132) Kwiatkowski Stanisław 2,— zł.; 133) Hoffman Stanisław 5,— zł.; 134) Gacka Katarzyna 1,— zł.; 135) Mielnińska Józefa 2,— zł.; 136) Bloch Jan 2,— zł.; 137) Zachaczewska Danuta 5,— zł.; 138) Duzińska Marta 2,— zł.; 139) Langowski Zygmunt 2,— zł.; 140) Andrysiak Jan 1,— zł.; 141) Krzeszewski Stanisław 2,— zł.; 142) Malicki Bronisław 2,— zł.; 143) Karowski Andrzej 1,— zł.; 144) Łukowska Józefa 1,— zł.; 145) Winiecki Józef 2,— zł.; 146) Elbracht Ferdynand 1,— zł.; 147) Przybylski Michał 2,— zł.; 148) Lohmeyer 10,— zł.

KALENDARZYK ZMARŁYCH.

10 października:

śp. Stanisław Szatkowski, um. 1921;
śp. Leokadja Franciszkowska, um. 1923;
śp. Marjanna Furmańska, um. 1923;
śp. Jan Piłkiewicz, um. 1924;

śp. Bronisław Osiński, um. 1928;
śp. Ignacy Sapiński, um. 1929.

11 października:

śp. Alojzy Góra, um. 1921;
śp. Maksymilian Szałka, um. 1924;
śp. Antonina Jasiakowa, um. 1927;
śp. Wojciech Jaśkowiak, um. 1929.

12 października:

śp. Stanisław Chrościński, um. 1920;
śp. Władysława Matuszakówna, um. 1921;
śp. Jadwiga Milewska, um. 1923;
śp. Walenty Borowski, um. 1924;
śp. Eufemja Szaferowa, um. 1926;
śp. Elżbieta Rucińska, um. 1929;
śp. Janina Matyjewiczowa, um. 1930;
śp. Aleksander Kruża, um. 1931.

13 października:

śp. Katarzyna Krawczyńska, um. 1920;
śp. Leon Megger, um. 1921;
śp. Jadwiga Nikischowa, um. 1922;
śp. Władysław Kraszewski, um. 1922;
śp. Jan Baranowski, um. 1923;
śp. Franciszek Wiśniewski, um. 1925;
śp. Stanisław Palczyński, um. 1927;
śp. Marta Facówna, um. 1928.

14 października:

śp. Anna Draheimówna, um. 1922;
śp. Maksymilian Schmach, um. 1923;
śp. Helena Garbarowa, um. 1928;
śp. Alojzy Górny, um. 1929;
śp. Apolonja Chełminiakowa, um. 1929.

15 października:

śp. Stanisław Piechowski, um. 1920;
śp. Pelagja Hoppe, um. 1922;
śp. Zygmunt Sułkowski, um. 1927;
śp. Marta Lubiewska, um. 1928.

16 października:

śp. Józefa Cwikłowa, um. 1922;
śp. Teofil Welter, um. 1923;
śp. Marjanna Mencilowa, um. 1924;
śp. Leokadja Masiakówna, um. 1924;
śp. Oskar Neumer, um. 1926;
śp. Wanda Schwarcowna, um. 1929;
śp. Leokadja Majewska, um. 1930;
śp. Franciszka Lachnikowa, um. 1931.

Wszelkie prace **Stolarskie** wykonuje **tanio** na dogodnych warunkach

Franciszek Trepczyński.

Król. Jadwigi nr. 9.

Polecam na sezon zimowy

Płaszczki damskie, męskie, dziecięce i burki. Ubrania męskie, burzowskie i dziecięce. Spodnie i bluzy do pracy po najniższych cenach.

Jadwiga Maciejewska

Bydgoszcz, Długa 51.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Bydgoszczy

Marszałka Focha 3

przyjmuje wkłady począwszy od 1 złotego

i oprocentowuje:

wkłady za wypowiedzeniem dziennem: $5 \frac{1}{2} \frac{0}{100}$
wkłady za wypowiedzeniem miesięcznym: $6 \frac{1}{2} \frac{0}{100}$
wkłady za wypowiedzeniem kwartalnym: $7 \frac{1}{2} \frac{0}{100}$
wkłady za wypowiedzeniem półrocznym: $9 \frac{0}{100}$

Wkłady są wolne od podatku od kapitałów od rent.

Dla drobnych oszczędności wydaje Kasa

skarbonki domowe.

Za wszelkie zobowiązania Kasy odpowiada miasto całym swym majątkiem.

Szklarnia

Małega, ul. Poznańska 11

oprawia najtaniej obrazy

Serca Pana Jezusa

do intronizacji rodzin.